

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๗๓

เรื่อง	ทุนเล่าเรียนหลวง
เรียบเรียง	นายสุรียา ช้องเสนาะ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สำนักวิชาการ
ออกอากาศ	พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ทุนเล่าเรียนหลวง หรือ King's Scholarship คือ ทุนการศึกษาแบบให้เปล่าแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้คะแนนดีเยี่ยมโดยให้ไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นผู้จัดทดสอบคุณสมบัติของผู้ที่จะรับทุน และในแต่ละปีจะมีทุนการศึกษาจำนวน ๙ ทุน ทุนการศึกษานี้เป็นความภาคภูมิใจและเป็นเกียรติอันยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับนักเรียนไทย

ทุนเล่าเรียนหลวงนี้ไม่มีข้อผูกพันว่าผู้รับทุนจะต้องกลับมารับราชการ มีเพียงข้อกำหนดว่าให้ผู้รับทุนเดินทางกลับมาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ทุนเล่าเรียนหลวงพระราชทานโดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และต่อมาในปีหลัง ๆ ทุนเล่าเรียนหลวงพระราชทานโดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประวัติความเป็นมาของทุนเล่าเรียนหลวงนั้น เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงมีพระราชปณิธานในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ราษฎรทุกหมู่เหล่าโดยไม่จำกัดชนชั้นในการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ เพื่อนำความรู้กลับมาพัฒนาประเทศ จึงพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อให้เป็นทุนการศึกษา โดยได้มีการวางระเบียบการสอบแข่งขันและตั้งชื่อว่า “ทุนเล่าเรียนหลวง” อย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐

การพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวงได้สืบเนื่องกันมาจนถึงสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนการขอรับทุนให้มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น โดยผู้มีสิทธิสอบแข่งขันต้องได้คะแนนสอบไล่ระดับมัธยมศึกษาในลำดับที่ ๑-๑๐ ของประเทศ และต้องสอบความรู้ด้านเชาว์ปัญญา สอบสัมภาษณ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อคัดเลือกนักเรียนจำนวน ๒ ทุนที่จะได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง ตัวอย่างของนักเรียนทุนเล่าเรียนหลวง เช่น นายปรีดี พนมยงค์ หรือหลวงประดิษฐมนูธรรม ชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กระทรวงยุติธรรมได้รับทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาวิชากฎหมายที่ประเทศฝรั่งเศส ทุนเล่าเรียนหลวงในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ยุติไปภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. ๒๔๗๕

ต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชประสงค์ฟื้นฟูทุนเล่าเรียนหลวงขึ้นใหม่และมีการปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัย โดยยังคงพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือการมอบโอกาสให้แก่ผู้มีความรู้ความสามารถโดยไม่จำกัดชนชั้น ซึ่งพระราชปรารภในการให้ฟื้นฟูทุนเล่าเรียนหลวงนั้น ปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๖ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๘ หน้า ๙๓ ว่า “แต่เดิมเคยมีทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศให้แก่นักเรียนที่เรียนสำเร็จประโยคมัธยมบริบูรณ์ เมื่อนักเรียนทุนเหล่านี้เรียนสำเร็จแล้ว ก็ได้กลับมารับราชการเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติได้เป็นอย่างดี แต่ต่อมาการให้ทุนเล่าเรียนหลวงได้ยุติลง สมควรที่จะได้จัดเรื่องนี้ขึ้นอีก” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติสนองพระราชปรารภ ให้รื้อฟื้นการให้ทุนเล่าเรียนหลวงขึ้นใหม่โดยการประกาศใช้ “ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง พ.ศ. ๒๕๐๘” ทุนเล่าเรียนหลวงเป็นทุนพระราชทานแก่นักเรียนที่สอบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดีเยี่ยม ปีละ ๙ ทุน แบ่งเป็นแผนกประกอบด้วย แผนกศิลป ๓ ทุน แผนกวิทยาศาสตร์ ๓ ทุน และแผนกทั่วไป ๓ ทุน ซึ่งทุนทั้งหมดนี้ให้เพื่อไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ มีกำหนด ๔ ปี โดยไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องกลับมารับราชการ

ส่วนทุนเล่าเรียนหลวงในระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีนั้น ได้จัดให้มีขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ เนื่องในมหามงคลสมัยที่รัฐบาลได้จัดพระราชพิธีราชาภิเษกเฉลิมฉลองครบ ๒๕ พรรษาแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เพื่อสนองพระราชประสงค์เกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวง โดยจัดตั้งเงินทุนการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แก่นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเด่นเป็นพิเศษของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ทั้งนักศึกษาที่เป็นคนไทยและนักศึกษาชาวต่างประเทศ สำหรับการสมัครแข่งขันเพื่อรับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนรัฐบาลฯ ประจำปี ๒๕๖๑ มีผู้สมัครสอบทุนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนทั้งสิ้น ๑,๖๖๐ คน ซึ่งจะได้ดำเนินการสอบแข่งขันต่อไป

ปัจจุบันทุนเล่าเรียนหลวงจะพระราชทานให้แก่นักเรียนปีละจำนวน ๙ ทุน จำแนกเป็น ๓ ประเภทตามวิชาที่ใช้ในการสอบแข่งขัน เรียกกันทั่วไปว่ากลุ่มการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จำนวน ๕ ทุน กลุ่มการเรียนรู้ด้านศิลป์-คำนวณ จำนวน ๒ ทุน และกลุ่มการเรียนรู้ด้านศิลป์-ภาษา จำนวน ๒ ทุน

นักเรียนทุนเล่าเรียนหลวงต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งนักเรียนทุนเหล่านี้ได้นำความรู้ความสามารถจากต่างประเทศกลับมาพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงสร้างทรัพยากรบุคคลให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพและกลับมาพัฒนาประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

- คนแห่ชิงทุนก.พ.น้อยลงกว่าเดิม เน้นสาขา'อาชีวกรรม-ภัยพิบัติ' ชี้สมองไหลน้อยแม้ค่าตอบแทนต่ำ.
(1 กุมภาพันธ์ 2556). สืบค้น 19 ตุลาคม 2560 จาก
<http://www.tcijthai.com/office-tcij/view.php?ids=1984>
- ตอนที่ 206. ทุนเล่าเรียนหลวง. (29 สิงหาคม 2560). สืบค้น 19 ตุลาคม 2560 จาก
<https://www.youtube.com/watch?v=VGjZAccShog>
- ทุนรัฐบาล. (ม.ป.ป.). สืบค้น 19 ตุลาคม 2560 จาก
http://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/brochure_scholarship.pdf
- ทุนเล่าเรียนหลวง. (ม.ป.ป.). สืบค้น 18 ตุลาคม 2560 จาก <http://km.rdpb.go.th/Project/View/8600>
“ทุนเล่าเรียนหลวง” “พัฒนรี เตี้ยม้งกรพันธ์”. (20 ตุลาคม 2559). สืบค้น 19 ตุลาคม 2560 จาก
<http://www.komchadluek.net/news/edu-health/246399>
- บทที่ 8 พระราชกรณียกิจด้านการศึกษาในระบบการศึกษาการโรงเรียน. (ม.ป.ป.). สืบค้น 19 ตุลาคม
2560 จาก <http://3king.lib.kmutt.ac.th/King9CD/chapter8/page23.html>
- ประวัติความเป็นมาของทุนเล่าเรียนหลวง และทุนรัฐบาล. (ม.ป.ป.). สืบค้น 18 ตุลาคม 2560 จาก
<http://www.oeadc.org/ContactOEA/ScholarHistory>
- “ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง พ.ศ. 2508” (23 กุมภาพันธ์ 2508).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 82 ตอนที่ 16